

12. december 2018

SPØRGSMÅL & SVAR OM BESØGSCENTRET FOR VERDENSARVEN

Stevns Kommune har lavet denne 'Spørgsmål & Svar' for at hjælpe dig med at få indsigt i det vigtigste omkring processen og byggeriet af et nyt besøgscenter. Vi har prøvet at forudse de fleste af de spørgsmål, der kan være, når man bor tæt på Boesdal Kalkbrud eller hvis man gerne vil vide mere, men måske har vi glemt noget? I så fald så skriv det til verdensarv@stevns.dk, og så undersøger vi det, og udvider med dit spørgsmål.

På den måde får vi et dynamisk dokument, hvor du hele tiden kan opdatere dig på, hvordan det går med besøgscentret.

Nogle gang går tingene hurtigt, så bær over med os, hvis noget forandrer sig. Matcher denne 'Spørgsmål & Svar' ikke det, som rent faktisk sker i virkeligheden, så sig det, og vi retter det.

Byggeriet og byggeprocessen

Hvilke fonde er gået ind i besøgscentret?

Det er A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal (også kaldet A.P. Møller Fonden), Aage og Johanne Louis-Hansens Fond samt Augustinus Fonden. A.P. Møller Fonden har støttet med 50 mio. kr., Aage og Johanne Louis-Hansens Fond og Augustinus Fonden med hver 15 mio. kr. I alt har fondene altså støttet med 80 mio. kr. Hertil bidrager Stevns Kommune til generel udvikling af området med yderligere 10 mio. kroner. Stevns Kommunes bidrag anvendes til planlagt generel udvikling og byggemodning af hele området i Boesdal Kalkbrud. Det vil sige, at der indlægges el, vand, kloak og etableres parkeringspladser, internet med mere, til gavn og glæde for alle fremtidige aktiviteter og arrangementer i og ved bruddet.

Hvad skal pengene bruges til?

Støtten fra de tre fonde dækker opførelse af en ny bygning på ca. 1600 m² i Boesdal Kalkbrud og dækker også etablering af en udstilling om verdensarven. Ud over udstillingen skal bygningen rumme en foyer, toiletter, butik, café og lokale til grupperum/skolerum.

I har hele tiden sagt, at I vil lytte til borgerne og involvere. Hvad er mine muligheder for at få indflydelse?

De er gode! Den nuværende støtte omfatter den nye bygning og udstillingerne i den, og det ligger ret fast. Men arbejdet med at fastlægge øvrige aktiviteter i Boesdal Kalkbrud er stadig i gang. Vi lægger snarest en mere detaljeret procesplan frem. I den plan vil vi forsøge at gøre det tydeligt, hvornår vi inviterer de forskellige interessentgrupper ind i processen. Af de forskellige grupper er de tætte naboer til Boesdal de vigtigste.

Vi vil samtidig forsøge at gøre det tydeligt, hvor det er muligt at få indflydelse, og hvor noget bliver besluttet og siden formidlet til omverdenen. Et eksempel på noget, hvor det ikke er muligt at få indflydelse er arkitektkonkurrencen, som afvikles efter en fast model.

Under alle omstændigheder er du altid velkommen til at kigge forbi Verdensarv Stevns i Tinghuset i Store Heddinge eller skrive til verdensarv@stevns.dk, hvis der er noget, som optager eller bekymrer dig, eller du bare har fået en god idé.

Hvad med deadline i dispensationen fra strandbeskyttelseslinjen? Når I den?

Ja, det er bestemt planen. Selve processen ligger nu hos Fonden Stevns Klint Besøgscenter, som får god rådgivning fra folk med erfaring fra denne type byggerier, så tidsplanen ikke skrider.

Hvorfor skal besøgscentret ligge i Boesdal Kalkbrud og ikke i Højerup, som det oprindeligt var besluttet?

Det er rigtigt, at besøgscentret først var planlagt til at ligge i Højerup, men siden besluttede Kommunalbestyrelsen, at det skulle ligge i Boesdal Kalkbrud, hvor vi bedre kan fortælle den dramatiske historie om verdensarven. Den beslutning ændres ikke. Samtidig besluttede Kommunalbestyrelsen at finde økonomiske midler til et løft af Højerup (se senere). Det er vigtigt at se besøgscentret og formidlingen omkring det som en portal til hele Stevns Klint og ikke kun verdensarven – f.eks. Koldkrigsmuseum Stevnstoft, Stevns Fyrcenter, Mandehoved osv.

Vil I stille krav om at bruge stevnske materialer i byggeriet?

Nej, det vil vi ikke. Desuden lader det sig nok heller ikke gøre 100 %.

Vil I stille krav om at bruge stevnske håndværkere til byggeriet?

Stevns Kommune kan ikke stille krav til, at der skal bruges stevnske håndværkere til byggeriet. Men som alle andre, får de stevnske firmaer også mulighed for at byde ind på delopgaver.

Hvor meget trafik skal vi regne med i forbindelse med byggeriet?

I byggeprocessen vil der være maskiner, som arbejder i kalkbruddet, det kan ikke undgås. Det vil kunne høres, men kun inden for de almindelige grænser for byggeri i et beboet område. Vil stræber selvfølgelig efter at tage hensyn til jer, som bor i Boesdal og tæt på Boesdal Kalkbrud i det omfang, det kan lade sig gøre.

Byggeriet skal, ligesom alle andre byggerier i kommunen, overholde forskrifter for bygge- og anlægsaktiviteter. Dem kan du søge frem på stevns.dk

Under hele byggeprocessen vil vi tilstræbe størst mulig gennemsigtighed omkring byggeriet, så du hele tiden er på forkant med, hvad der sker hvornår. Derfor har vi også inviteret de nærmeste naboer til Boesdal Kalkbrud med på en mailingliste, vi kan skrive til, når der er nyt.

Lukker I Boesdal Kalkbrud under byggeprocessen?

Nej. Boesdal Kalkbrud er åbent for offentligheden som det hele tiden har været, og selvfølgelig er trampestien også tilgængelig. Selve byggepladsen vil være lukket af hensyn til sikkerheden.

Organisering

Er det rigtigt, at det ikke er Stevns Kommune, der bygger? Og hvorfor ikke?

Ja, det er korrekt. Besøgscenteret etableres af den nystiftede fond "Fonden Stevns Klint Besøgscenter". Stevns Kommune har udpeget to medlemmer af bestyrelsen. Det var simpelthen nødvendigt at stifte en fond blandt andet for at kunne nå at holde arkitektkonkurrencen inden for den tidsramme, der er for tilladelsen til at bygge inden for strandbeskyttelseslinjen.

Hvem sidder i bestyrelsen for den nye fond?

Fonden hedder Fonden Stevns Klint Besøgscenter. Fondens bestyrelse er:

Formand Per Røner, Stevns Kommune

Niels Friis, A.P. Møller Fonden

Pernille Illum, A.P. Møller Fonden

Thomas Møller Kristensen, udpeget af A.P. Møller Fonden

Tove Damholt, Verdensarv Stevns

Når det er den nye fond, der bygger, er det så også fonden, som bestemmer alt. Både før og efter, besøgscentret er færdigt?

Nej. De tre store fonde har besluttet at yde støtte til besøgscenteret med udgangspunkt i det ansøgningsmateriale, vi har lavet. Materialet er i fuld overensstemmelse med de rammer, UNESCO giver for at være verdensarv, for ellers kunne vi ikke gøre det. Nu er det så den nye fond som står for byggeriet, men det er stadig det samme materiale der bliver brugt og det hele foregår i en meget tæt dialog med os. Selvfølgelig har fondene haft nogle ønsker til projektet, men alt ligger inden for de rammer, vi selv har været med til at sætte.

Arkitektur og omgivelser

Hvem skal tegne og bygge besøgscentret?

Det skal afgøres i en arkitektkonkurrence. Der er valgt en arkitektkonkurrence, hvor fire arkitektfirmaer er inviteret til at være med. Det sker for at sikre, at vi kan holde tidsplanen. Inden valget af de fire har der været en screeningproces, hvor flere tegnestuer er blevet vurderet efter tydelige kriterier. De valgte tegnestuer, som deltager i konkurrencen er:

Dorte Mandrup A/S er en sværvægter i verdensarvssammenhæng og har både tegnet Vadehavscenteret og besøgscentret for Ilulissat på kanten af den grønlandske isfjord, begge UNESCO verdensarvssteder.

entasis har hovedindgangen til Zoologisk Have i København og Bornholms Madkulturhus blandt de bygningsværker, de er kendt for.

Henning Larsen Architects A/S står blandt andet bag tegningerne af Moesgaard Museum i Aarhus og Harpa Concert Hall i Reykjavik.

Praxis Arkitekter har netop vundet konkurrencen på Den ny Maltfabrik i Ebeltoft og er nomineret til den prestigefyldte EU Mies Award 19 for Forskerboligerne i Carlsbergbyen.

Disse fire er blandt andet valgt, fordi de har vist, at de evner at skabe bygninger, der indpasser sig i landskabet med respekt for dets kvaliteter. De arbejder, så der bliver en naturlig sammenhæng mellem stedet og den bygning, de tilfører.

I maj 2019 afgør bedømmelsesudvalget konkurrencen, hvorefter projektering sættes i gang. Selve byggeprocessen forventes at gå i gang foråret 2020, og besøgscentret indviet i slutningen af 2021.

Hvornår begynder arkitektkonkurrencen?

Konkurrencen starter onsdag d.12. december 2018.

Hvor kan man se konkurrenceprogrammet?

Du kan se hele konkurrenceprogrammet nederst på fondens hjemmeside www.fskbc.dk

I har sagt, at I vil sørge for, at vi får et besøgscenter i verdensklasse. Lever I op til det?

Ja, Med den store bevilling de tre fonde har givet kan det lade sig gøre, og ligesom der holdes konkurrence for at finde den bedste bygning, vil der også senere blive afholdt en konkurrence for at få den bedste udstilling. På den måde vil vi sikre, at vi får et besøgscenter i verdensklasse.

Jeg bor med udsigt over Boesdal Kalkbrud. Kommer besøgscentret til at tage min udsigt?

Vores mål er at få et besøgscenter, som indgår naturligt i landskabet i et hensyn til de sigtelinjer, der er. Det er også skrevet ind som et krav i konkurrenceprogrammet.

Hvornår står besøgscentret færdigt?

Vi forventer at kunne indvie besøgscentret med en stor fest sidst på året i 2021.

Hvor stort bliver besøgscentret?

Besøgscentret bliver på ca. 1.600 m². Herudover kan udearealer, pyramiden og kalkladen også indgå i formidlingen, men ikke som en del af den permanente udstilling.

Hvor stor bliver udstillingen i besøgscentret?

Selve udstillingen bliver omkring 600 m².

Kommer man til at kunne se besøgscentret fra vandet eller f.eks. Korsnæbsvej?

Vi kender først det præcise udseende på besøgscentret, når arkitektkonkurrencen er overstået, men målet er at lave et byggeri, som er integreret i det omgivende miljø.

Hvad sker det med Pyramiden, kalkladen og ovnene?

Pyramiden og ovnene skal helt sikkert blive stående, og det regner vi også med at laden skal. Bygningerne bliver en del af den samlede oplevelse af området, og kan så skal vi senere finde ud af præcist hvad de skal bruges til. En renovering vil dog forudsætte, at vi får økonomien til det fra fonde udover de fondsmidler, vi allerede har fået.

Hvad betyder besøgscentret (bygningen) for landskabet og miljøet i Boesdal?

Vores mål er at skabe en bygning, som integrerer sig i landskabet på en naturlig måde. En bygning, vi kan være stolte af. Se også afsnittet om natur.

Udstillingen

Hvem bestemmer, hvad udstillingen skal indeholde?

Formidlingen i besøgscenteret skal handle om den historie som gør Stevns Klint til verdensarv. Samtidig skal besøgscenteret også fungere som en portal til hele Stevns Klint, så gæsterne får lyst til at besøge andre steder langs klinten. Kalkbruddets historie skal formidles ude i kalkbruddet. Men det er selvfølgelig ikke noget, vi selv sidder og laver. Lige som med bygningen skal vi have hjælp til det fra nogle af de bedste på området.

Er udgifter til selve udstillingen en del af den økonomi, I har fået nu?

Ja, støtten fra A.P. Møller Fonden, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond og Augustinus Fonden omfatter både den fysiske bygning og udstillingen.

Bliver udstillingen og området tilgængeligt for handicappede?

Ja. Vi vil have lige tilgængelighed for alle til udstillingen og besøgscenteret. Samtidig er det vigtigt at sige, at vi ændrer mindst muligt på forholdene i resten af Boesdal. Vi vil bevare det som et stykke levende natur med de forhold, det nu bringer med sig.

Hvad kommer det til at koste?

Vi kender ikke den præcise billetpris endnu. Den vil blive fastlagt når der skal laves et detaljeret driftsbudget. Man vil kun skulle betale entre til besøgscentret, adgangen til selve kalkbruddet vil fortsat være gratis.

Turisme

Hvor mange besøger Boesdal Kalkbrud i dag, og hvad forventer I, at det stiger til?

Vi ved ikke præcis hvor mange besøgende, der kommer til Boesdal i dag, men vores tæller på trampestien syd for bruddet registrerer ca. 20.000 passager om året. Vi kan heller ikke sige præcist, hvor mange der vil komme fremover, men vi regner med ca. 50.000 besøgende årligt.

Til sammenligning er der ca. 65.000 besøgende årligt ved GeoCenter Møns Klint.

Hvis der kommer så mange nye turister, skal de også have et sted et bo og spise. Kan Stevns klare den opgave?

Vi vil jo rigtig gerne have, at de besøgende bruger nogle penge her hos os i Stevns Kommune, så de kan være med til at skabe mere udvikling og flere arbejdspladser. Derfor har vi brug for at supplere de gode overnatningssteder og spisesteder med flere tilbud, og det bliver der arbejdet på. Vi håber også, der vil blive etableret flere gode oplevelser for både overnatning, spisning og aktiviteter andre steder i kommunen.

Infrastruktur

Hvordan skal de mange besøgende i bil komme frem til besøgscentret?

Grundlæggende på samme måde som de gør i dag. Det vil sige, at vi ikke har planer om at opføre nye veje. Hermed skal biltrafikken fortsat køre ad Boesdalsvej og Korsnæbsvej.

Hvordan vil den øgede trafik påvirke, dem der bor lige omkring Boesdal Kalkbrud?

Flere gæster, vil give mere trafik. Stevns Kommune er ved at se på infrastrukturen omkring Boesdal Kalkbrud, og hvordan gæster bevæger sig rundt på hele Stevns.

I dialogen med borgerne omkring Boesdal Kalkbrud er der udtrykt bekymring for belægningen på vejene, som giver mere støj, ligesom lys fra billygter i mørke timer kan være generende for beboere til huse, placeret ved sving og kryds. Stevns Kommune vender tilbage med svar sammen med planen for udvikling af trafikforholdene.

Kommer der bedre busforbindelser til og fra besøgscentret?

Det spørgsmål er der ikke taget stilling til endnu.

Hvor skal alle bilerne parkere?

Vi planlægger en ny parkeringsplads, som kan rumme 180 biler + busser. Parkeringspladsen skal ligge oven for kalkbruddet i det område, hvor der også er parkering i dag, Parkeringen bliver gratis.

Vil en stor parkeringsplads ødelægge områdets udseende og udsigten?

Det er vores mål er at bygge et besøgscenter, som indgår naturligt i landskabet i et hensyn til de sigtelinjer, der er. Dette gælder naturligvis også for parkeringspladserne for besøgscenteret.

Hvordan vil man sikre, at parkeringspladsen ikke bliver overnatning for autocampere?

Parkeringspladserne ved både det nuværende Boesdal og det kommende besøgscenter skal naturligvis ikke fungere som campingplads, derfor skal det være tydeligt med skiltning, at der ikke må camperes på parkeringspladsen.

Kan vand- og kloaknet trække et besøgscenter i den størrelse?

Der bliver indlagt vand og kloak i Boesdal, så besøgscenteret er dækket ind.

Kommer der bedre mobildækning? Både ved Boesdal Kalkbrud og langs klinten i øvrigt?

Der arbejdes generelt på at skabe bedre mobildækning i hele Stevns Kommune og dækningen er i hastig vækst.

Natur

Der er en fredningssag i proces omkring Stevns Klint, og der er også rejst fredningsforslag af Pyramiden mv. Hvad betyder det for besøgscentret?

Fredningen af Stevns Klint indeholder ikke begrænsninger i forhold til opførelsen af et besøgscenter.

Bygningsfredningsforslaget der netop er rejst, giver ikke anledning til ændringer, idet lokalplanen for området i forvejen har udnævnt de eksisterende bygninger i kalkbruddet som bevaringsværdige. Et fremtidigt besøgscenter skal naturligvis respektere dette.

Bliver der dårligere adgang til naturen?

Nej! Der vil fortsat være fri og gratis adgang til Boesdal Kalkbrud, havet og Stevns Klint Trampesti. Kommunen er også i dialog med borgerne omkring Boesdal Kalkbrud for at kunne tage så meget hensyn som muligt, til den måde bruddet bliver brugt på i dag med grønne arealer og kælkebakker.

Hvad vil I gøre for, at Boesdal Kalkbrud og verdensarven ikke bliver unødigt 'slidt' af et øget antal gæster?

Vi arbejder hele tiden med at hjælpe gæsterne til at passe på områderne og hjælpe dem til at overholde de retningslinjer der er – også på Stevns Klint Trampesti. Det gør vi både ved skilte, foldere og ved at tale direkte til forskellige brugergrupper. Det er et vigtigt arbejde, vi kommer til at fortsætte med. Desuden arbejder vi ud fra UNESCOs anbefalinger om bæredygtig turisme, da ingen er interesserede i et overrendt og nedslidt område.

I har gjort meget de seneste år for at beskytte vandrefalken. Vil den ikke bare forsvinde nu, hvor der kommer mange flere gæster?

De senere år har flere par vandrefalke slået sig ned langs Stevns Klint, og de har haft succes med at yngle. Kommunen følger udviklingen af deres yngleaktiviteter tæt, og vi er opmærksomme på at tage så meget hensyn til vandrefalkene som muligt. Det gør vi blandt andet med skiltning og evt. afspærring af områder i de særligt sårbare perioder. Derudover vurderer vi at almindelig færden og vandring langs klinten ikke påvirker vandrefalkene negativt.

Udover vandrefalken er der anden sårbar natur som f.eks. overdrev med mange arter tilknyttet. Hvad vil I gøre for at passe på de arealer?

Kommunen har et stort ønske om at fremme naturkvaliteten på overdrevsarealerne. Det sker med en målrettet naturpleje, for eksempel med græsning, høslæt og at rydde træopvækst. Markfirbenet er en art, som vi forsøger at skabe gode vilkår for, blandt andet ved at sikre skrænter med god forskelligartet struktur og sol, som markfirbenet godt kan lide.

Samtidig arbejder vi for, at den måde man naturligt vil bevæge sig rundt, tager så mange hensyn til området som muligt.

Jeg frygter, at naturen bliver for 'friseret' for at tilgodese alle hensyn. Har jeg ret i mine bange anelser?

Nej. Stevns Klint er et stykke 'vild' natur, og vil blive bevaret som sådan. Vi vil pleje naturen som vi altid har gjort for at sikre oplevelsen, men ikke mere end det. Det betyder f.eks. også, at Stevns Klint også i fremtiden er et sted, hvor naturen råder med risiko for skred osv.

Når I inddrager et stykke natur til besøgscenter, kompenserer I så for det på en anden måde?

Det er planen, at der selvfølgelig kompenseres i det omfang, der inddrages natur til andre formål.

Kultur

Kommer der flere musikfestivaler og andre store kulturarrangementer end tidligere?

Vi har det niveau, vi gerne vil have for at udvikle Boesdal Kalkbrud som et aktivt sted for natur og kultur. Men arrangementerne vil skifte karakter, så der ikke holdes tilfældige koncerter, men fokuseres på arrangementer som knytter sig til stedet og arrangementer, som er til glæde for lokalområdet.

Kan noget af besøgscenteret bruges til en lokalhistorisk udstilling?

Nej, udstillingen i besøgscenteret kommer til at handle om verdensarven, men det er planlagt at kalkbruddets historie skal formidles i kalkbruddet. Østsjælland Museum etablerer en stor lokalhistorisk udstilling i Faxe.

Der er mange, som nyder godt af Boesdal Kalkbrud i dag – både private og foreninger. Bliver foreningers adgang nu begrænset?

Nej. Boesdal Kalkbrud vil fortsat være åben for mange brugere.

Højerup

I har beskrevet, at et arkitektonisk løft af området ved Højeruplund indgår som en del af verdensarvsprojektet. Hvad indebærer det?

Det er rigtigt, at vi har som mål at give området ved Højeruplund et løft til glæde for de mange turister, som kommer til området.

For at give Højerup et løft er vi i dialog med fonde omkring økonomisk støtte og det arbejder vi videre med i samarbejde med Selskabet Højeruplund. I denne proces vil borgerne i Højerup blive inddraget.

Et arkitektonisk løft er et vidt begreb, men lige nu kredser idéerne omkring en ny trappe, ændrede parkeringsforhold, ubemandet formidling af verdensarven, udsigtspunkter, ny naturlegeplads samt et overdækket sted til spisning og formidling.